



Pensjonskassens navn
Postadresse
Postnummer

Deres ref

Vår ref (bes oppgitt ved svar)
XXXX/XXX-X HPG/-

Dato
.04.2004

KONSESJON TIL Å BEHANDLE PERSONOPPLYSNINGER I PENSJONSKASSER

Vi viser til Deres søknad av xx.xx.xxxx om konsesjon til å behandle personopplysninger.

Datatilsynet har vurdert søknaden og gir Dem med hjemmel i personopplysningsforskriftens § 7-2 jf. personopplysningslovens § 33, jf. § 34, konsesjon til å behandle personopplysninger til følgende formål: *"Behandling av personopplysninger for kundeadministrasjon, fakturering og gjennomføring av pensjonsavtaler, herunder avtaler om pensjonsforsikring"*.

Konsesjonen er gitt under forutsetning av at behandlingen foretas i henhold til søknaden, vedlagte merknader, og de bestemmelser som følger av personopplysningsloven med forskrifter.

Dersom det skjer endringer i behandlingen i forhold til de opplysninger som er gitt i søknaden, må dette fremmes i ny konsesjonssøknad.

I medhold av personopplysningslovens § 35, fastsettes i tillegg følgende vilkår for behandlingen:

1. Behandling av sensitive personopplysninger må basere seg på samtykke fra den registrerte jf. personopplysningslovens §§ 8, første ledd, og 9 bokstav a, med mindre annet følger av lov eller forskrift med hjemmel i lov. Så fremt tilfredsstillende samtykkeerklæringer ikke er utarbeidet, må dette gjøres innen 01.06.2004, se følgeskriv for mer informasjon.
2. Den registrerte må få skriftlig informasjon om den del av behandlingen som omfatter sensitive personopplysninger, jf. personopplysningslovens § 19.

3. Den behandlingsansvarlige skal hvert tredje år sende Datatilsynet bekreftelse på at behandlingen skjer i overensstemmelse med søknaden og personopplysningslovens regler.

Klagemulighet

Datatilsynet gjør oppmerksom på at dette vedtaket kan påklages til Personvernemnda i medhold av personopplysningslovens § 42, 4. ledd, jf. forvaltningslovens § 28. En eventuell klage må fremsettes for Datatilsynet innen **3-tre uker** etter at De ble underrettet om dette vedtaket.

Med hilsen

Katrine Berg (e f)
fagansvarlig

Hanne Gulbrandsen
rådgiver
(saksbehandler,
telefon 22 39 69 00)

vedlegg: merknader til konsesjon for pensjonskasser
oversendelsesbrev

Merknader til konsesjon for pensjonskasser

Datatilsynet ønsker i det følgende å presisere enkelte forhold i konsesjon for pensjonskasser. Konsesjonen er gitt under forutsetning av at behandlingen foretas i henhold til søknaden med vedlegg.

Merknadene i dette notatet vil ha flere funksjoner. For det første vil de utdype konsesjonens regler ved behandling av personopplysninger innenfor konsesjonens virkeområde. Konsesjonen setter begrensninger for bruk av personopplysninger til andre formål. Det er derfor hensiktsmessig å, i merknadene, kommentere tilgrensende behandlinger av opplysningene som skjer til andre formål. Dette må ses på som Datatilsynets tolkninger av personopplysningsloven knyttet til disse behandlingene.

1) Behandlingens formål

Konsesjonen regulerer behandling av personopplysninger for formålet kundeforvaltning, fakturering og gjennomføring av pensjonsavtaler, herunder pensjonsforsikring, i tråd med reglene i forsikringsvirksomhetsloven, forsikringsavtaleloven og KLPs vedtekter.

Formålet begrenser i så måte bruken av personopplysningene. Bruk til andre formål må ha eget behandlingsgrunnlag i personopplysningsloven, og kan eventuelt utløse særskilt melde- eller konsesjonsplikt.

2) Behandlingsgrunnlag

Behandling av personopplysninger i forbindelse med innmelding i pensjonsordningen kan skje med hjemmel i personopplysningslovens § 8 bokstav f. Dette gjelder også den videre administrering av medlemskapet, så fremt innhenting av personopplysninger i den sammenheng er begrenset til lønns- og stillingsopplysninger fra arbeidsgiver. Innhenting av personopplysninger utover dette krever samtykke.

Samtykke må være avgitt i samsvar med kravene i personopplysningsloven § 2 nr. 7.

- frivillig: innebærer blant annet at samtykket kan trekkes tilbake. Trekkes samtykket tilbake før avtale er inngått, må opplysningene i utgangspunktet slettes, se punkt 8.

Frivillighetskravet er ikke oppfylt dersom avtaleinngåelse er skjedd etter utilbørlig press eller tvang, jf. avtalelovens § 36.

- uttrykkelig: passivt samtykke godtas ikke. Det samme gjelder kollektive samtykker. Den registrerte må selv foreta en aktiv handling som viser at vedkommende faktisk ønsker at behandlingen av personopplysningene skal skje.

I den grad sensitive personopplysninger skal innhentes ved tegning/innmelding, gjelder dette også for kollektive avtaler.

- informert: Informasjon skal søkes gitt så tidlig som mulig i prosessen i samsvar med § 19 der det heter at informasjon skal gis før innsamling iverksettes. Kravet til skriftlighet ved innhenting av sensitive personopplysninger er satt for å

sikre at den registrerte enklere får mulighet til å settes seg inn i nødvendig informasjon, samtidig som det er et behov for dokumentasjon i ettertid.

3) Samtykke ved innsamling av personopplysninger

ved tegning/innmelding og ved oppgjør/utbetaling:

- a) Sensitive personopplysninger skal primært samles inn fra den registrerte selv.
- b) Personopplysninger kan kun samles inn fra andre med den registrertes samtykke, med mindre annet følger av lov eller forskrift. Mulige informasjonskilder må oppgis samtidig med avgivelse av samtykke. Når kilden skal benyttes, må pensjonskassen overfor den registrerte, **særskilt** angi ønsket informasjonskilde (for eksempel navngitt lege og navngitt behandlingsinstitusjon) og hvilke forhold det ønskes mer informasjon om. Slik spesifisering er svært viktig, slik at fullmakten kan utformes i samsvar med reglene for opphevelse av taushetsplikt. Innhenting av informasjon fra kilder som ikke er oppgitt av den registrerte krever selvstendig samtykke.

4) Relevanskravet jf. personopplysningslovens § 11 og FAL §§ 13-1 jf. 18-1.

Det kan kun behandles personopplysninger som er relevante og nødvendige for gjennomføring av pensjonsavtalen, herunder fastsettelse av skadeoppgjørets omfang.

Ved innsamling av personopplysninger fra andre enn den registrerte skal relevanskravet primært vurderes av en faglig kompetent person ansatt ved kilden. Relevanskravet vurderes opp i mot det formål pensjonskassen har angitt som bakgrunn for innhenting av informasjonen. Pensjonskassen er ansvarlig for å presisere sitt formål og hvilke opplysninger som anses som relevant for å få oppfylt det angitte formål. Relevansvurderingen er av avgjørende betydning for hvilke opplysninger som kan overføres til pensjonskassen. Pensjonskassen er ikke ansvarlig for at den ansatte ved kilden utfører en korrekt relevansvurdering, men kan klargjøre vedkommendes ansvar gjennom utformingen av fullmakt som oversendes kilde ved etterspørsel av informasjon. Dersom pensjonskassen mottar informasjon som ikke anses som relevant, såkalt overskuddsinformasjon, må dette slettes omgående.

- a) ved innsamling av helseopplysninger fra lege/behandlingsinstitusjon, skal relevanskravet vurderes av journalansvarlig eller den lege som behandlet vedkommende i det aktuelle tilfellet.
- b) ved innsamling av personopplysninger fra trygdekontor eller annen offentlig etat, skal relevansvurderingen foretas av etaten.
- c) bruk av sakkyndig er særskilt regulert i helsepersonelloven.

Det antas at utlevering av person/helseopplysninger til pensjonskassen uten en slik foregående relevansvurdering vil være i strid med helsepersonellovens §§ 21 flg. Personvern hensyn, herunder prinsippet om kontroll med egne opplysninger, tilsier uansett denne forståelsen av relevanskravet.

Dersom den behandlingsansvarlige mottar opplysninger som ikke er relevant for formålet, skal opplysningene returneres/slettes på tilfredsstillende måte.